

ESCOLA

REVISTA MENSUAL

EDITADA PELS ALUMNES DE L'INSTITUT-ESCOLA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

ANY I Núm. 2

MAIG del 1936

Preu: 25 cts.

Sant Jordi - Diada del llibre

Si hem de dir quelcom és tributar-vos a tots el més viu agraïment per l'acollida dispensada i també per l'aportació literària de la qual no n'haviem dubtat mai.

Cal que aquesta fe que ens anima en l'obra tot just iniciada no decaigui mai. Ho repetim: "ESCOLA" ha tingut un principi hi ha de tenir una continuació sense terme.

Ha estat sorprenent el ressò de la diada del llibre a la nostra casa. Tres bells fets han coincidit en la data de Sant Jordi: El «LLIBRE DE LES FLORS», la formació de les biblioteques dels grups, i l'aparició de la nostra revista.

De la primera obra ja n'han parlat els crítics catalans. Nosaltres elogiem al nostre grup Taga i a tots els seus col·laboradors per l'èxit obtingut. I desitjem que aquest sigui estímul per a aconseguir-ne d'altres.

Foren molts els nois que visitàren, en la diada, les belles parades de llibres.

Aprofitant l'avinentsa de la festa cada u pel seu propi gust aportà els seus llibres preferents i així s'han aplegat a cada grup belles i variades col·leccions. Que l'anhel de tots, sigui ara el d'augmentar aquestes biblioteques.

* * *

Rebi el nostre Dr. Josep Estalella el més sentit condol amb motiu de la mort de la seva malaguanyada mare.

Amb motiu de la seva visita a l'Institut-Escola, el poeta mallorquí Guillem Colom ens ha cedit amablement aquest autògraf

La Cançó dels Joves

Valents i ardits,
seguim un llarg camí,
un camí triomfal vers uns vergers florits.

I amb una anhelant
collim la vida en flor,
la vida que s'esfuma i tristament es mor...

El camí és llarg...

I al vegada ens trobem:

Mes, així i tot, encara el triomf esperarem!

Sempre el caliu
d'un ideal fervent
cremarà viu

dins nostre pit ardent.

I encendrà en foc sagrat la sang adolescent.

Valents i ardits,

seguim un llarg camí,

un camí triomfal vers uns vergers florits

Guillem Colom

Diumenge

Gananing, ganenang! Gananing, ganenang! Les campanes toquen, el sol lluu, la vila es vesteix de festa. Les eines de treball reposen. El mercat bull de tragí.

A la plaça del mercat, les dones criden i s'esbatussen, esvaloten; els homes, amb el "caliquenyo" a la boca, comenten amb aire vehement i prodigalitat de gestos la marxa de llurs vendes.

Un xerraire de venerables i ben cuidats cabells blancs, amb tot un cap de factura grega, fa dringar una campaneta per atraure possibles compradors, i va fent sòlides explicacions al seu admirat auditori.

Velles amb l'etern mocador al cap, creuen la plaça dirigint-se a l'església. Senyorettes *standard*, amb l'esquena a l'aire i cabell plati. Elegants amb pantaló blanc i americana blaumari, que miren amb visible disgust el xipoll que han fet les peixateres, i la catifa de pells de tota mena de fruites, tomàtecs i fulles de col, amb què es veu ornada la plaça.

L'atravessen amb un aire tan tràgic, que fa entendre; de la desesperació amb què veuen perillar les seves flamants sabates blanques.

Es van formant colles, el carrer s'omple de gent, de llum, de pols, moguda pels bronzents automòbils que passen per la via.

El sol bat despietadament, descomposant els pòlvors de les cares tan ben maquillades de les noies; aquestes es desesperen mentre contemplen el seu nassarró tan brillant, que sembla que vulgui desafiar la lluentor de la civella cromada del cinturó.

Els joves, amb l'americana al braç i el botó del coll descordat, semblen més resignats a aquesta atmosfera aclaparadora. Els vells no gosen prendre aquest aire negligent i s'acontenten en passar-se un mocador pel front.

L'església s'omple de gent, es sent brogit de cadires, de converses en veu baixa, gemecs de criatures, grinyolar de reclinatoris. Es fa un xic de silenci: l'ofertori, la comunió, després, el brogit recomença. Es sent el brunzir dels ventalls, la llum i la calor entrenen per tots costats, l'atmosfera és insuportable. El sacerdot els diu l'*Ite missa est*, com si fos un mot de deslliurament. Es sent soroll de cadires que es mouen, altres que cauen, fresseig de peus. La majoria prenen aigua beneïda i se'n van. En dir l'"*Ave Maria*" l'església resta deserta.

Sota un entrellaçat de morera la gent s'acull. Els cambrers van i vénen amb una rapidesa extraordinària, les orxates, gasoses, cerveses, desapareixen vertiginosament per les goles assedegades.

Les dues, silenci, es sent soroll de coberts i plats.

El silenci del carrer vibra, per la carretera deserta, de tant en tant passa un auto brunzent i brut de pols, o un feixuc carro que va fent d'esma el camí.

Catatroc, catatroc, catatroc...

Maria Aurèlia CAPMANY

Art

Fa molt bonic sentir tanta gent que parla d'art, però caldria veure si saben què és l'art.

I saber què és l'art, no vol dir recitar una definició donada pel senyor X, sinó tenir un criteri elemental en qüestions artístiques.

I tenir un concepte del que és un artista.

El pintor no és pas tant més bo com més fidelment reproduïx la realitat; no és pas una màquina fotogràfica.

El millor pintor és aquell que a través de les seves obres, ens fa sentir plenament el que ell ha sentit davant l'objecte.

L'art és una manifestació de la personalitat.

Hom no aprèn pas d'ésser artista, sinó que l'artista aprèn una tècnica o la cerca per a expressar els seus sentiments. La tècnica és l'instrument, però no el fons de l'obra.

I no s'ha de deixar dur per una tècnica, sinó cercar aquella amb la qual pugui expressar més directament els seus sentiments.

Perquè, com més sincer és l'art, més clarament manifesta la personalitat, que és cap allà on cal anar.

Més val ésser sincer, que voler imitar un artista ja reconegut.

L'home que imita, no arribarà mai a ésser original, i no podrà fer triomfar la seva personalitat.

El qui sent una veritable vocació artística, cal que estigui disposat a lluitar, ja que, malgrat el valor personal, no hi ha triomf sense lluita.

Però abans d'arriscar-se ha de pensar ben bé si és artista o no: més val renunciar noblement al nom d'artista, que emprar-lo falsament. I en pensar-ho no pot fer cas de ningú: per damunt de tot cal ésser sincer amb tothom, començant per un mateix.

Joan AINAUD

NOTA: Us anunciem la preparació del número de Juny, que serà extraordinari, dedicat per complet a les activitats de l'Institut-Escola en aquest curs que s'acaba.

Esperem, més que mai, per la confecció d'aquest número, la col·laboració de tots, i que l'interès que hom ha demostrat per «Escola» no quedi defraudat.

Una estona amb en Joaquim Ruyra

Quan nosaltres arribàrem a casa del senyor Ruyra, estava enfeinat i ens pregaren que ens esperéssim uns instants.

Ens assegüerem en uns balancins blancs, i donàrem un cop d'ull a la cambra.

El rebedor estava gairebé a les fosques i a la casa regnava una gran quietud.

Jo vaig començar a divagar sobre la personalitat de Joaquim Ruyra. Aquella quietud, aquella pau, invitaven a fer-ho.

A una banda del rebedor hi havia una capelleta, apenes il·luminada per un petit llum d'oli.

Joaquim Ruyra no es féu esperar gaire. Ens rebé molt amablement, i ens comunicà que estava molt content de la nostra visita.

Passàrem tot seguit al menjador i ens installàrem en una petita galeria plena de llum.

El senyor Ruyra encén un cigar mig consumit.

—Està molt bé tot allò; a mi em va plaure molt — ens diu referint-se a l'Institut-Escola. Comença a parlar dels seus estudis, del batxillerat de cinc cursos, i d'altres coses sobre aquest tema.

Ens explica que ell ha tingut una gran afició a les matemàtiques i que, si Déu no se l'emporta abans, pensa escriure'n un llibre.

Li demano si no li fa res que intenti dibuixar-lo i, molt al contrari, es col·loca la boina bé i em diu que ja puc començar.

Ara la conversa gira a l'entorn dels idiomes i el gran literat ens parla dels seus coneixements sobre el francès. El francès escrit l'entén perfectament; fins i tot n'ha fet traduccions però parlat no el pot pair. Diu que l'alemany a la seva manera de veure, és un llenguatge fantàstic, de l'altre món, estrany i complicat.

El llatí el considera convenient i sobre això ens explica una anècdota.

En un dels seus viatges per Itàlia volgué demanar llet, i començà a fer-ho en castellà:

—*Leche* — digué. Però el cambrer no l'entenia.

—*Llet* — digué aleshores.

—*Non capisco* — li feia per tota resposta el macarrònic cambrer.

—*Lait* — digué, pensant que en francès qui sap si se'n sortiria, però també fou debades.

Finalment recordà el llatí i digué:

—*Lactem!* i efectivament, el cambrer no es féu esperar gaire, i li serví el que demanava.

Ens donà *Estèton*, poesia ja publicada en el número anterior, i dos exemplars de *Pinya de rosa*, per a l'Institut-Escola, un dels quals conté una magnífica dedicatòria.

Tot parlant ens havia passat el temps molt de pressa, i jo tenia una mica de tard. Així és que ens acomiadàrem del mestre Ruyra i de la seva muller, que també havia estat uns moments amb nosaltres, i ens allunyàrem del carrer Bretón de los Herreros contents i satisfets.

Joaquim PUCHADES

Del III Congrés de Musicologia

Aquest any, a Barcelona, ha tingut lloc un gran esdeveniment artístic: La celebració conjunta del Festival de la Sociedad Internacional per a la Música Contemporània (SIMC), i del... Congrés de Musicologia. Una de les múltiples, i també de les més interessants, festivitats que amb aquest motiu han tingut lloc, ha estat el concert que els monjos de Montserrat han ofert en llur monestir als congressistes i a les eminents personalitats musicals d'arreu del món, que en ocasió d'aquest gran esdeveniment, han visitat la nostra ciutat.

* * *

El sol ha avançat, força ja, en la seva carrera, però encara les coses no han pres el to especial que tenen en la plenitud del dia.

Tercera, segona, primera. El motor ronca, cansat de la pujada. Una llarga corrua d'autoòmnibus s'escalona per les vessants rocoses del Montserrat. En un d'aquests cotxes anem els alumnes de l'Institut-École. La bellesa del paisatge no ens fa oblidar el que ens espera a la fi del camí, i per això estem frisosos d'arribar a dalt.

* * *

Ja hi som! El sol flameja a la plaça del Monestir, flanquejada per moles enormes de roca grisa. Semblen els grans tubs d'un orgue gegant.

Poc a poc la plaça va omplint-se de gent. Abunden els rostres forasters: Rossos nòrdics i meridionals bruns. Ulls clars i boines petites.

De sobte, la gentada és engolida per la porta fosca de l'església freda, i un silenci d'espera només solcat pels raigs de llum tornassolats que entren per les vidrieres dels finestrals, succeeix al soroll d'abans.

Els ciris de les aranyes, que han baixat del sostre com per miracle, es van encenent, i després s'enfilen ràpidament cap a la volta fosca, estirades per un fil invisible en la penombra i deixant enrera una estela de llum groga.

De dalt del cor ve una allau de música: L'orgue canta a plens pulmons i ens deixa meravellats. Més tard són els escolans amb les seves veus blanques, els monjos barbuts i els novicis barbamecs, de veu tremolosa, que omplen tots els recons amb llurs cants.

* * *

Ja hem sortit, i encara ressonen dintre les nostres orelles els cants meravellosos.

A fora tot són comentaris:

—Veus aquell de la barba negra? És Brunswick, un compositor ame-

ricà.

—Mira! Ernst Kreneck!

Amb gran sorpresa nostra, però, el suposat Kreneck es posa a parlar en català. Ens hem equivocat una vegada. La segona, no; veig la cara expandida de Kreneck venint cap a mi. No m'hi he penat gens: He tret la meua màquina fotogràfica i he agafat Kreneck en un primer pla.

El senyor Xercavins, ens fotografia amb el nostre amic, el conseller de Cultura senyor Gassol, mentre el senyor Cervera va d'ací allà recollint signatures de les personalitats, en el seu programa.

* * *

Com a final, una tornada plena de *cants* sotraguejats per l'auto.

Marxàvem, ja, entre els fanals de gas de la Diagonal, quan ens adonàrem que tornàvem a ésser barcelonins.

Jaume PIQUES

A l'entorn d'un llibre d'André Maurois

Dels llibres que he llegit darrerament, *Els silencis del coronel Bramble* ha estat, sens dubte, el que m'ha interessat més. I m'ha interessat no pas per l'atractiu que ens pot oferir un argument i l'exquisidesa d'un estil, sinó perquè m'ha fet copsar quelcom del caràcter anglès, que nosaltres no dubtem en qualificar d'enigmàtic. Aquesta obra consisteix en les converses que sostenen uns militars britànics i un intèrpret francès.

Ens trobem en plena guerra, en aquella immensa planúria de Flandes, que fou teatre dels episodis més sagnants de la lluita. Entre les tropes expedicionàries angleses, hi ha la Brigada Escocesa dels "Lenox Highlanders", comandada pel coronel Bramble. L'autor es situa ell mateix en la persona d'Aukelle, l'intèrpret francès. A més, en les converses també hi intervenen el comandant Parker, el doctor O'Grady, el reverend Mac Ivor, que es sent escocès fins al moll dels ossos i que sempre troba ocasió d'objectar quelcom al patriotisme exaltat del doctor irlandès. Per als oficials anglesos no ocupats en la part activa del combat, el temps s'escola com si la guerra no existís.

Cada tarda hom es reuneix a l'allotjament dels oficials per a prendre el clàssic "five o'clock", quan, a fora, la batalla ja apaga la seva activitat mortífera i llavors converses interminables s'inicien sobre els més diversos temes. Però, com pot constatar el propi Aurelle, la conversa anglesa és un joc com la boxa: són formalment excloses les al·lusions personals i l'excés de passió, de la mateixa manera que no són permesos els cops baixos en la lluita.

Hom explica històries de caça en abundància, i anècdotes de la vida colonial, perquè gairebé tots aquests lleials súbdits de Sa Majestat Britànica, han servit en algun indret de l'imperi gegantí d'Anglaterra.

Recordo, del llibre, un incident curiós: un oficial anglès diu a Aurelle: "No m'agrada la vostra vella Europa; m'agraden més les Antilles, perquè allà puc passejar-me en païama tot fumant cigarretes"...

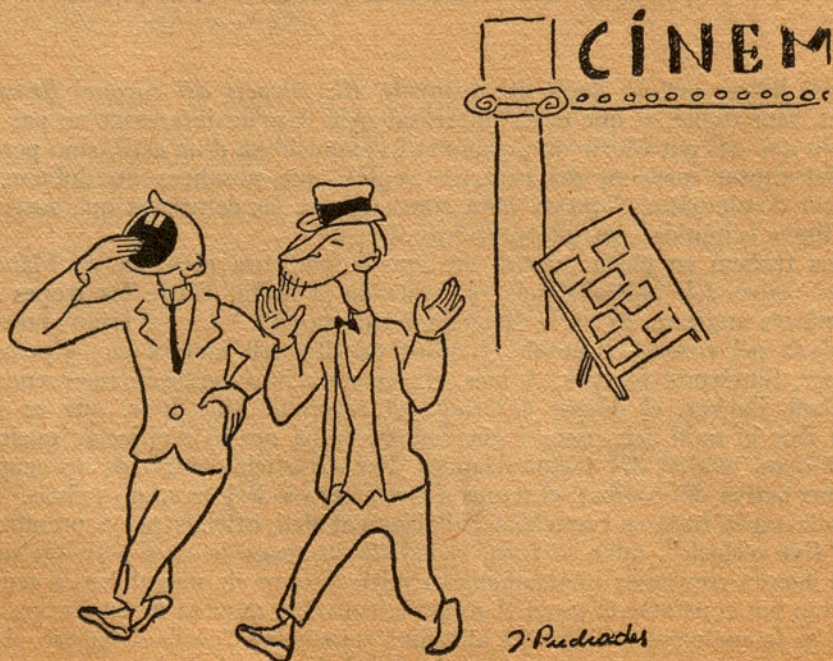
Els anglesos ho veuen tot a través del prisma de l'esport; vaig remarcar, per exemple, com el comandant Parker, parlant d'un vell company, deia: "A Eton l'havien pres per un imbècil, però a Oxford observàrem que era un formidable jugador de golf". Les al·lusions als temes esportius es reproduïen freqüentment i l'astorament dels militars anglesos és enorme quan Aurelle ha de confessar que ell, en realitat, no practica cap esport en particular.

I de mica en mica, Aurelle, francès, es va compenetrant amb l'esperit anglès, emmotllant-se completament a la manera de pensar dels seus companys de guerra.

Però de tant en tant la guerra fa sentir brutalment la seva presència: passen llargs combois de ferits coberts de fang i de sang, procedents de la línia de fos, i al final, el reverend Mac Ivor és mort per una granada.

Recordo que quan vaig veure André Maurois, autor d'aquest llibre, en les conferències que donà a la nostra ciutat, em produí la impressió que era un anglès: tant ho semblava per la seva figura y el seus gestos. I confesso que si no hagués estat per la seva "causerie" típicament francesa, hauria cregut trobar-me enfront d'un *gentleman* anglès.

Jordi VILA

- És un film que fa somniar.
- Vols dir? Doncs jo he estat dormint tota l'estona.
- Per això dic que fa somniar!

Un bateig a Tossa de Mar

¡Avui hi ha un bateig! ¡Avui hi ha un bateig! La gran nova corre de boca en boca. Infants, homes, dones, tothom es mou agitat com per una força incompresa. Uns amb altres es van comunicant la nova amb una alegria i un entusiasme inacostumats.

Amb tot i que el bateig no és fins a la tarda, durant tot el matí en totes les cases i per tot arreu es veu gent atrafegada. Dones que adoben llençols, infants que cullen canyes a la riera. Amb les canyes i els llençols, improvisen una mena de tàlems que a la tarda faran força servei, i, entretant, una munió de converses es creuen de porta en porta i de finestra en finestra. Totes elles, perff, giren sobre el mateix tema, sobre l'esdeveniment del dia. ¡El bateig!

* * *

Són les primeres hores de la tarda. El sol ha començat la davallada i tot el poble és pres d'una agitació inusitada. De per tot, una munió de gent acudeix davant de l'església. Dintre s'està celebrant la cerimònia religiosa. Una vegada finida aquesta i quan la comitiva familiar surt, tota la gent els acompanya fins a casa.

Allí dessota el balcó o finestra, una infinitat de tàlems i paraigües cap per avall, lligats al capdamunt d'una canya, esperen que el pare i el padrí de l'infant batejat, llencin grapats d'ametlles, nous i avellanes, per a poder-les arreplegar. Quant més gros és el tàlem més se n'agafen. Els infants s'esbatussen per heure-les. Quant ja han acabat de tirar-ne, els familiars es retiren a celebrar la festa particular. Tothom va desfilant cansat de cridar i riure i gesticular. Tan sols alguns infants, amb una llesca de pa a la mà, cerquen les que hagin quedat amagades entre les herbes o dessota una pedra per a anar-les trencant i menjar-se-les per berenar; i tots ells es senten feliços de menjar aquelles ametlles, nous i avellanes que "no són com les altres", perquè, aquelles tenen tots els gustos, puix que són beneïdes i les ha portat el nen batejat, del seu viatge en venir a aquest món, segons diuen els mateixos infants.

Llorenç BLANCH

Costums nupials de l'escorpí

Qui de vosaltres sap quelcom dels costums nupials de l'escorpí?

Fa tant sols unes hores jo tampoc no en sabia res, però fullejant uns llibres de Fabre ho vaig trobar.

Fabre, el gran historiador dels costums dels insectes, va observar que entre els escorpins de la seva gàbia de vidre, n'hi havia dos cara a cara, amb les cues dretes i entrellaçades, les pinces tenses i els dits agafats. Són mascle i femella. Ell és primet i d'un color de palla. Ella panxuda i de color fosc.

En arribar el temps de fer cria va en busca de femella tot engallat i fent amb la cua tota mena de delicadeses. Quan en veu una, l'empresona tot seguit amb les potents pines i l'obliga a posar-se dreta i a enllaçar la seva cua amb la d'ell. La femella forceja fins que pot escapar. El mascle llavors en cerca una altra. Si aquesta s'hi avé, l'agafa i anant ell de recules la passeja amunt i avall. Sols de tant en tant es para per a fer-li alguna festa amb la cua.

Després d'hores i hores de fer-se tota mena de delicadeses i festes, se'n van a la cerca d'un refugi on poder continuar les seves noces fora de la mirada dels altres. Fabre ja els havia preparat unes teules perquè poguessin aixoplugar-s'hi. Quan van trobar la teula que els semblà bé, el mascle deixà d'una mà a la femella i va començar a excavar la terra, dessota la teula, amb les potes i la cua. Si un cop tenen construït el refugi no els agrada, el deixen, per a tornar a repetir durant hores i hores les cerimònies abans descrites fins que troben un altre refugi que els agradi.

Un cop el mascle té el refugi acabat, invita amb gran gentilesa a què la femella li agafi les mans i amb molta cura la condueix dintre de la cambra nupcial.

Després d'algunes hores, a l'alba del dia següent, va voler Fabre saber com havia acabat aquell idilli. Se'n va a la gàbia de cristall i aixeca la teula que feia de sostre al refugi de la recent parella. Però, quin fou el seu embadaliment en veure el mascle mort. La femella l'havia mort durant la nit i fins i tot li havia rosegat el cap i les potes.

I Fabre ens diu que no va ésser per falta de menjar, sinó per instint, perquè ell els havia donat exquisits menjars, com llagostetes i petites libèl·lules.

Fabre, desil·lusionat, va deixar el cadàver del mascle a la porta del destruït refugi. Més tard la femella, futura mare, l'agafarà per acabar de devorar-lo durant la nit propera.

Baldomer MASSÓ

Literàries

EL GRILL DE LA LLAR

Els traductors catalans ens han ofert obres magnífiques de Dickens —*Oliver Twist*, *Les grans esperances de Pip*, *Pickwick*.— Aquesta última, però no arriba a la categoria de les abans esmentades. És una novella sense transcendència, encara que no avorreix; se'n destaca l'excel·lent redacció, l'única cosa que està a l'alçada de les altres obres del mateix autor.

* * *

L'ESCARABAT D'OR

Edgar A. Poe és un autor d'una gran imaginació. La majoria de les seves obres són de forta emoció. En aquesta que comentem, no destaca l'emoció, però sí la imaginació. Explicada sense gaires complicacions d'estil, és d'aquelles obres que es llegeixen d'una tirada perquè acaparen l'atenció del llegidor, del començ a la fi.

* * *

TRES HOMES DINS D'UNA BARCA SENSE COMPTAR-HI EL GOS

Gairebé el títol ja ens diu a quin tipus d'obra pertany aquesta. És senzillament una mostra —magnífica— del fi humor anglès. Es pot dir que és una col·lecció d'anècdotes, enllaçades mitjançant el relat de les incidències d'un viatge al llarg del Tàmesi, verificat per tres companys i un gos.

Joan BOSCH

Sonet

Compost en el pont de Westminster el dia 3 de Setembre de 1802

La terra no pot mostrar-nos res més bell,
estúpid seria el que passés de llarg
davant d'una visió tan emocionant en la seva majestat:
aquesta ciutat ara porta com un mantell
la bellesa del matí; silenciosos i nus
vaixells, torres, cúpules, teatres i temples
romanen oberts als camps i al cel;
en aquest aire lípid tot apareix brillant.
Mai el sol il·luminà amb més bellesa,
vall, roca o muntanyola en el primer esplendor.
Mai no he vist, mai no he sentit una calma tan profunda
mentre el riu llisca seguint el seu lliure i dolç desig,
Déu meu! cada casa sembla dormir;
tot aquest cor poderós reposa encara!

W. Wordsworth.

Traducció de Jordi VILA

PERIÒDICS ESCOLARS

Creiem que ben aviat podrem dedicar-hi extensos comentaris amb ben mínimes i humils pretensions. Procurarem estudiar amb les màximes consideracions totes les revistes d'aquest gènere que ens arribin a les nostres mans.

Entre elles ja tenim: Prismes, Garbí, Vives, etc. Per a tots serà ben interessant llegir aquestes petites crítiques, vius reflexes del nostre pensament.

"ESCOLA" posa a les vostres mans una bella antologia. La componen els autògrafs dels més prestigiosos poetes catalans que ens han cedit expressament per la seva publicació.

Resum del parlament de Joaquim Ruyra

En la conversa que el senyor Joaquim Ruyra tingué l'amabilitat de fer-nos als alumnes de l'Institut-Escola, començà dient-nos que ja és molt vell: va néixer el segle passat, sota el regnat d'Isabel II, i, per tant, ha vist passar molts moments importants de la Història.

Va estudiar a Girona primerament, al Seminari, i després a l'Institut, on va fer els cursos de llatí.

Acusat el seu pare de carlí, van haver de fugir de Girona, i es van refugiar a Malgrat, a la casa del doctor Turró. Aquest, que després va ésser eminent biòleg, tenia aficions literàries i va iniciar en elles a Ruyra. Quan era encara petit, Ruyra escrivia auques i altres coses, però mai no s'ho va prendre seriosament.

El doctor Turró li ensenyà literatura i moltes altres coses, i li va fer llegir els romàntics com Walter Scott, Goethe i altres autors com Molière, Racine, Dant, però no li va poder ensenyar grec, perquè d'això no en sabia res.

El senyor Ruyra i el doctor Turró es creien genis i escrivien uns drames molt llargs i molt altisonants. Ruyra n'escrivia un, anomenat *Roderico* (per Don Rodrigo, l'últim rei visigod), i el doctor Turró n'escrivia un altre, que volia anomenar *Atila*.

Quan Ruyra va sortir de la influència del doctor Turró, deixà de creure que era un geni capaç d'escriure grans drames, i es va dedicar a escriure poesies, petits poemes, coses curtes, en una paraula. Va haver de treballar molt i fer grans esforços per superar-se: de primer va intentar alliberar-se de les influències romàntiques, i va tractar d'ésser més realista, i després va comprendre que ell havia d'escriure en català, que era la llengua que sentia i en la qual pensava, amb la qual cosa desoí els consells del doctor Turró, que no era partidari d'escriure en català.

Ruyra tingué la sort de trobar-se amb un lèxic riquíssim: el que havia après entre els pagesos i els mariners, el qual ell va refinar extraordinàriament.

Al principi escriví poesies, però després va escriure en prosa, que li resultava més agradable.

Només ha escrit coses curtes: contes, historietes, etc., i encara que no ha escrit cap obra llarga (una novel·la, per exemple), està satisfet, perquè creu que ha donat tot el que podia, ha escrit tot el que tenia dintre; i, a més, ha deixat unes quantes coses a la humanita, ha fet un treball productiu, que sens dubte serà perdurable.

Per a acabar, ens llegí una narració en prosa, titulada "Una tarda per mar", que és molt bonica, i després dues poesies: un sonet i una cançó.

M^a. Lluïsa MIRALLES